

[Gert Petersen]

»Ad hvilke kanaler har danske myndigheder diskuteret militær forstærkningsproblematik med USA?«

Begrundelse

Ifølge Information 12. juni 1980 har Congressional Budget Office i USA i en rapport meddelt, at ønsket om tilførsel af amerikanske marineinfanterister i en krisesituation er »et voksende krav« fra Danmark (og Norge), samt at de to lande har »foreslået, at udrustning til marinesoldaterne bliver opbevaret på forhånd i depoter på deres territorium«.

Ligeledes ifølge Information 12. juni afviser en embedsmand i det danske forsvarsministerium, at der har været ført forhandlinger herom, og han taler i stedet om noget, han kalder »planlægningsarbejde« hos NATOs øverstkommanderende. De konkrete oplysninger vil den pågældende embedsmand imidlertid ikke afvise, men nægter i øvrigt at udtale sig om sagen, da han anser den for »klassificeret«.

Man må undre sig over forsvarsministeriets sindrige sondring. En officiel rapport fra Congressional Budget Office i USA taler tydeligt om, at Danmark har givet udtryk for bestemte ønsker. Det tyder dog på noget helt andet end uforpligtende samtaler i en stab.

Derfor ønskes belyst, ad hvilke kanaler samtalerne er foregået, hvem der er ansvarlige for dem, og hvordan den opfattelse har kunnet opstå i Congressional Budget Office, at der er tale om »danske ønsker«. Mig bekendt har regeringen aldrig forelagt, endstige drøftet sådanne ønsker med folketinget eller noget udvalg eller nævn i folketinget.

Besvarelse (24/6 80):

Forsvarsministeren (Søgaard):

Jeg vil gerne fastslå, at der ikke har været ført forhandlinger mellem danske og amerikanske myndigheder om spørgsmålet vedrørende hær- og marinekorpsforstærkninger. På embedsmandsplan foregår der naturligvis løbende undersøgelser, overvejelser og udveksling af informationer i forbindelse med planlægningen i hovedkvarteret for de allierede styrker i Europa (SHAPE). Sådanne undersøgelser, der selvsagt er nødvendige i tilfælde af senere politisk vurdering, sker gennem NATO-kanaler, enten ved drøftelse

med den øverstkommanderende for de allierede styrker i Europa (SACEUR) eller med de lande, der er »leverandører« af forstærkninger.

Planlægning vedrørende mulig indsættelse af bestemte forstærkninger er et spørgsmål mellem SACEUR og de pågældende lande, der er impliceret. Når det derimod drejer sig om et værtslands støtte til evt. forstærkninger, er det et bilateralt anliggende mellem afsenderland og modtagerland. Sådanne støtteaftaler kan afsluttes, selv om der endnu ikke foreligger nogen NATO-planlægning om tildeling af forstærkninger i det foreliggende tilfælde. Som eksempel herpå kan jeg nævne principaftalen om støtte til amerikanske landforstærkninger (herunder marinekorpsset), som vi har indgået med USA, og som jeg i øvrigt har redegjort for i folketinget den 26. februar i år og orienteret forsvarsudvalget om.

Den i begrundelsen for spørgsmålet omtalte rapport fra den amerikanske kongres' budgetkontor giver mig anledning til at bemærke, at når denne er fremlagt netop nu, hænger det sammen med, at USA står over for spørgsmålet om, hvorledes marinekorpsset organiseres og udrustes med henblik på 1980ernes krav. Budgetkontoret har i den anledning udarbejdet forskellige analyser af de økonomiske konsekvenser ved indsættelse i bl. a. det sydvestasiatiske område og Nordeuropa, herunder Norge og Danmark. Der er ikke tale om en rapport, der er affødt af konkrete danske forslag over for USA. På den anden side er det almindeligt kendt i NATO, at dansk forsvar siden alliancens oprettelse i væsentlig grad bygger på tilgang af allierede forstærkninger.

Den foreliggende rapport indeholder ingen anbefalinger og er således af uforpligtende karakter, både for den amerikanske og den danske regering.

Spm. nr. 947

Til forsvarsministeren (13/6 80) af:

Gert Petersen (SF):

»Hvilke ønsker har den danske regering – eller andre danske myndigheder – fremført over for USA i forbindelse med problemerne om militær forstærkning udefra i en krisesituation?«